Mājas Draugs

6. GADS DECEMBRIS, 1955 11./66./NR.

A. Bērziņš - Miers virs zemes

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

PRĀV. EDGARS BERGS

CEĻA SAGATAVOTĀJS

Adventa laikā

Mat. ev. 11, 2-10

EVAŅĢELIJS rāda Jāni Kristītāju kritiskā brīdī, kad šaubas un nemiers viņu moca. Un tomēr arī šeit viņš paliek tas, par ko Dievs viņu izraudzījis, - ceļa sagatavotājs.

Jānis bija ticējis Dieva aicinājumām un pašaizliedzīgi bija darbojies. Netikai evaņģeliji sniedz ziņas par viņu, bet arī tā laika laicīgais rakstnieks Flavijs Jozefs min viņu un viņa darbību. Arī šis rakstnieks runā par lielu kustību, kuŗu Jānis Kristītājs bija sacēlis. Klausītāji nāca pie viņa no visām malām, no visām šķirām. Droši viņš visiem teica taisnību, neprasīdams, vai tā patīk vai nepatīk, un aicināja uz atgriešanos no grēkiem. Viņš nebijās no cilvēkiem, arī ķēniņam Erodam viņš bija pārmetis grēcīgo dzīvi. Bet tagad šis enerģiskais sludinātājs bija nodots bezdarbībai. Erods viņu bija licis apcietināt, un darbīgajam cilvēkam cietuma mūros bija jāskaita vienmuļīgas dienas, kuŗas lēnām gāja uz priekšu. Un netikai bezdarbība mocīja viņu, viņam draudēja arī nāve. Viņa dzīvība atkarājās no Eroda iegribas. Erods varēja likt viņu nonāvēt, ja tādas domas tam nāktu prātā. Nebija neviena, kas Jāni Kristītāju varētu aizstāvēt un glābt.

Tomēr pilnīgi šķirts no pasaules viņš nebija. Mācekļi varēja viņu apmeklēt, un viņi arī to darīja. Ja viņi arī nevarēja savam meistaram palīdzēt, bet rādīt viņam godbijību un mīlestību, to viņi varēja. No viņiem Jānis dzirdēja par notikumiem jūdu zemē, un tur pirmā vietā izcēlās Jēzus darbība. Jānis jau pats bija norādījis uz Jēzu, ka tas nāks pēc viņa, bet ir lielāks par viņu. Un tiešām, ko mācekļi stāstīja par Jēzu, tas pilnīgi attaisnoja uz Viņu liktās cerības. Bet še Jāņa sirdī cēlās jautājums: ja Jēzus tiešām ir Pestītājs, kas atnes Dieva valstību, kādēļ tad Jānim ir jāsmok cietumā? Vai Jēzum nevajadzēja nākt un atvērt cietuma durvis, lai pierādītu savu Dieva doto pilnvaru, atpestīt cietējus un atnest jaunus laikus? Kādēļ Viņš to nedarīja? Jānis netika vaļā no šīm domām un beidzot sūtīja divus mācekļus pie Jēzus ar jautājumu: "Vai Tu esi tas, kam jānāk, jeb vai mums citu gaidīt?"

Dažkārt Bībelē atstāstītie notikumi mūs neaizgrābj, jo mēs neesam ko līdzīgu piedzīvojuši. Bet ja dzīve pati runā, tad atveras mūsu acis, mēs redzam un saprotam to, kas mūs agrāk atstāja vienaldzīgus. Tā arī tagad labāk saprotam Jāni Kristītāju viņa mūža kritiskā brīdī, nekā agrāk, jo mēs atronamies, kaut arī ne tādos pašos, tomēr līdzīgos apstākļos. Ne tā, ka mēs būtu nolemti bezdarbībai, bet mums dažkārt jāstrādā darbs, par kuŗu agrāk nemaz nebijām domājuši, un kas mums ir neparasts. Ja arī mēs neatronamies nāves briesmās, tad tomēr laika nenoteiktība moca mūs, un mēs nezinām, kas mums ir gaidāms. Tā arī mums ronas jautājums, vai tiešām Kristus ir pasaules Pestītājs. Citi atklāti izsaka savas šaubas un pat savu neticību. Citi neuzdrošinājās to darīt, bet klusi jūt, ka viņos tomēr mostas nemiers un iebildumi: Ja Viņš ir Pestītājs, kādēļ Viņš nesatriec savus pretiniekus? Kādēļ Viņš ļauj ciest saviem piekritējiem? Kādēļ Viņš vispārīgi ļauj pasaulē valdīt netaisnībai un varmācībai? "Vai Tu esi tas, kam jānāk, jeb vai mums citu gaidīt?"

Un Jēzus atbild Jānim. Viņš netaisnojās Jāņa priekšā. Viņš vienkārši norāda uz saviem vārdiem un darbiem: "Atsakait Jānim, ko Jūs dzirdat un redzat!" Viņam nekāds paskaidrojums nav jādod. Kas vērīgi seko notikumiem, tas pats redz jaunu laiku sākumu un saprot, kas Jēzus ir. Bet tad citi teiks: tas bija toreiz tā, bet tagad tas tā nav. Vai tiešām tagad neparādās Pestītāja darbi? Starp citiem tikai viens piemērs. Pēc otrā pasaules kaŗa atjaunoja Izraela valsti. Bet tas daudziem arābiem, kuŗi dzīvoja šinī teritorijā, nozīmēja izraidīšanu no dzimtenes. Mēs zinām, cik grūts ir bēgļu liktenis. Bet austrumos tas ir vēl grūtāks nekā Eiropā. Nav tur labi noorganizēta palīdzība, un bēgļi dažkārt pilnīgi atstāti savam liktenim. Šo postu redz arī kristīgās baznīcas, kuŗas tur darbojās, un cenšās šiem nelaimīgajiem palīdzēt. Pirmā vietā laikam stāv luteriešu baznīca, kas noorganizējusi plašu darbu. Arābi to pieņem pateicībā, bet tas viņos sacel arī izbrīnu. "Mēs jums esam sveša tauta, runājam svešu valodu, un mums ir cita, jums naidīga ticība," viņi saka, "kas liek jums sniegt mums palīdzību?" - "Mēs darām to tamdēļ," skan atbilde, "ka esam kristieši, mūsu Pestītājs liek mums palīdzēt visur, kur redzam trūkumu, neprasot par to atlīdzību." Arābus tas pārsteidz, bet viņi jūt, ka še ir cita pasaule ar citiem uzskatiem. Vai še nav Kristus darbi mūsu laikā?

Bet nu citi vēl turpina iebildumu: kādēļ mūs neatpestī no ciešanām? Atbilde ir divejāda. Iedomāsimies, ka kristīgais gars Eiropai būtu pavisam svešs, vai tad būtu radušās organizācijas, kuŗas aprūpē bēgļus? Bez šaubām ir arī cilvēki, kuŗi grib izmantot mūsu nelaimi savā labā, piemēram, ņemot lētu darba spēku, bet ir arī daudzi gadījumi, kur jūt kristīgās mīlestības siltumu un gaismu. Pilnīgi skaidrā veidā Kristus gars neparādās, bet svešs viņš rietumu tautām nav. Tālāk domāsim par atbildi, kuŗu Jēzus deva Jānim: "Svētīgs ir, kas pie Manis neapgrēcinājas." Dievam ir lielāki mērķi nekā mums. Mūsu mērķi dažkārt nesniedzas pāri personīgai labklājībai. Dievs ceļ savu valstību un savas valstības celšanai prasa arī mūsu darbus un varbūt arī mūsu upurus. Viņš grib lai mēs atronam apmierinājumu un pat laimi tanī apziņā, ka drīkstam Viņa valstībā strādāt un pat par to ciest. Viņš jautā Jānim un arī mums, vai esam spējīgi še upurus nest. Ja to varēsim, tad arī sagatavosim Viņam ceļu.

Nenogaidījis Jāņa atbildi, Jēzus pats to dod, raksturodams Jāni. Tas nelīdzinās niedrei, "ko vējs šurpu turpu šauba." Nē, viņš bija noteikts vīrs. Tas nevalkāja mīkstas drēbes. Viņš bija norūdīts, nesavtīgs cilvēks. Tas ir augstāks par pravieti, jo viņš par visām lietām ir ceļa sagatavotājs Pestītājam. Uz viņu zīmējas pravieša vārds: "Redzi, Es sūtu savu eņģeli tavā priekšā, kam būs tev ceļu sataisīt." Tātad neskatoties uz savām kļūdām un pat šaubām, viņš ir un paliek ceļa sagatavotājs. Arī vājš cilvēks tāds var būt. Tas liek mums domāt par savu uzdevumu. Mēs redzam un pārdzīvojam pasaules nelaimi. Vai līdz ar to Dievs mums neliek norādīt uz to, kas vienīgi spēj pasauli glābt,

uz Kristu. Un ja paši centīsimies būt taisni, pašaizliedzīgi, krietni, tad dažkārt pašiem neapzinoties tuvosimies Dieva valstībai un atzīsim, ka arī mums tur ir savs uzdevums. Lai Dievs mums palīdz, neskatoties uz mūsu vājībām, tapt par ceļa sagatavotājiem Tam, kas nācis pasauli atpestīt.

MĀC. OSVALDS GULBIS

PESTĪTĀJS

Lūkas ev. 2,10 - 12

NAV otra tāda vakara kā Ziemsvētku vakars. Tāds ir tikai viens - dažreiz priecīgāks, dažreiz skumjāks - kā Ziemsvētku eglīte, kuŗā dažreiz vairāk, dažreiz mazāk svecīšu. Bet ja arī tava Ziemsvētku egle ir kaila un tumša - arī tad ir Ziemas svētki, jo Ziemas svētku vārds vien, un arī tad, ja tas ir tikai domās izrunāts, kā pasakā ver durvis karaliskai mantas krātuvei, kur dārgakmeņi laistās, vizuļo un mirdz ne tikai laicīgā, bet arī pārlaicīgā mirdzumā. Tie tavu vecāku, tie tavas dzimtas, tavas tautas, tavu draugu, tavu skolotāju - tie paša Dieva tevīm dāvināti.

Un ja tu to esi saskatījis, tad tava tumšā egle vairs nav tumša. Kā kādreiz eņģeļi pie patriarcha Jēkaba nāk senās dienās svecēm rokā un pušķo tavu Ziemassvētku egli. Un tev vairs neliekas, ka būtu atstāts, nabags. Nav tava tumšā istaba vairs tumša. Nav tava tumšā dzīve tumša. Tava Ziemas svētku egle deg. Un tava aukstā sirds sāk sasilt.

Man šķiet, ka maldās tie, kas sludina, ka esot viegli ļaunam būt un grūti - labam. Ļaunums ir ziemelis, ledus un sals. Kas dara otram ļaunu, tas dara ļaunu sev, un sev - vispirms, un sev - visvairāk. Pirms Kaīns bij nonāvējis savu brāli Ābelu, viņš bija nonāvējis sevi. Ne velti Kristus saka: "Lai mirušie aprok savus mirušos." Kas savās krūtīs ļaunu sirdi nes, ir miris, jo viņa sirds ir sastingusi, mirusi. Un tā ir smaga nasta.

Bet, raugi, kad tavas bērnības mantas kambaŗa durvis ir atvērušās, kad tava Ziemas svētku egle deg un kad ir sasilusi tava nejūtīgā, aukstā, ledus sirds, tu samani ne tikai cilvēku, bet arī Dieva mīlestību. "Tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu" (Jāņa ev. 3,16), saka evaņģelists, un tikai citiem vārdiem pasaka to pašu, ko Ziemas svētku naktī eņģelis: "Es jums pasludinu lielu prieku... jo... Pestītājs ir dzimis."

Pestītājs dzimis... Sen dzirdēti vārdi. Cilvēku ausij tīkami, bet prātam - neaptverami. Dievs sūtījis Glābēju. Bet kam Viņš sūtījis? Un - no kā Viņš glābs?

Es nezinu, vai gani eņģeļa vēsti saprata, un - kā viņi to saprata. Un ja viņi to pareizi saprata, vai viņi mācēja to citiem pastāstīt. Es bīstos - nē, jo, kad viņi bija nogājuši uz Betlemi, viņi gan atrada ir Mariju ir Jāzepu un bērniņu silē gulošu un stāstīja arī ko bija redzējuši un dzirdējuši, bet klausītāji tikai nogrozīja galvas. Pestītājs? Glābējs? Bērns silītē? No kā gan viņš glābs? Un ko gan viņš glābs? "Un visi, kas to dzirdēja, izbrīnējās par vārdiem, ko gani tiem bija sacījuši," vēsta evaņģelists (Lūkas ev. 2,18).

Kas bija šie "visi"? Evaņģelists to nepastāsta. Bet skaidrs, ka viņš, par visiem runādams, nedomā tikai Jāzepu un Mariju. Jāzepam un Marijai bij iemesla vismazāk brīnīties. Šie "visi" bija ļaudis, ar kuŗiem ganiem nācās sastapties diendienā, pie viena ugunskura sildoties, no viena klaipa laužot savu kumosu un klausot vienam kungam - gani, rokpeļņi, zemkopji, kalpi. Vai viņiem nevajadzēja glābēja? Kā nē! Daudz posta, nedienu un ļaunuma ir pasaulē. Viņi bija tādi pat cilvēki kā mēs. Viņi tāpat nesa savas nastas, un viņi varbūt vēl daudz smagākas kā mēs - darba nastu, slimības nastu, barga kunga nastu, nelaba un varmācīga kaimiņa nastu, parādu nastu, vecuma nastu. Bez šaubām, viņiem vajadzēja glābēja! Dažs labs ar savu darba nastu būtu ticis viegli galā - ja nebijis parādu nastas, dažs labs savu parādu nastu būtu drīz no saviem pleciem novēlis - ja nebijis slimības nastas, dažs labs savu vecuma nastu būtu nesis Dievu slavēdams, ja nebijusi bargā kunga nasta! Ja nu kāds noņemtu pleciem tikai šo vienu nastu, to vissmagāko, tas tiešām būtu Dieva sūtīts glābējs. Bet tam vajadzētu būt lielam vīram, augstam kungam, ar smagu roku, ar lielu vārdu, ar biezu naudas zuteni. Tam vajadzētu būt vīram, kas var cilāt ne tikai gana rīksti, bet arī soģa zizli, tam vajadzētu būt vīram, kam vārds ne tikai pagastā, bet arī apriņķī un varbūt pašā galvas pilsētā, tam vajadzētu būt vīram, kas vietu savos ratos dod ne tikai braucienam pie ciema dziednieka, bet pat uz Jeruzalemi, uz dīķi Ziloā... Lielam vīram tam vajadzētu būt, lielu ganāmpulku īpašniekam, bagātam zemkopim, ne mazākam par pašu ciema vecāko. Bet gani runā par bērnu - silītē, uz salmiem... Šī rokpeļņu, ganu un kalpu draudze bija ticīga draudze, varbūt daudz ticīgāka nekā mēs. Ka gani parādību redzējuši, par to viņi nešaubījās. Ka ganus eņģelis uzrunājis, to viņi bija gatavi tīcēt. Ka dzimis Pestītājs - tas arī bija iespējams. Bet vai ar to kas bija viņiem līdzēts? Viņi šaubījās. Bērns viņiem nevarēja palīdzēt. Bērns nebij viņu glābējs, jo viņiem vajadzēja glābēja tūlīt. Parāda termiņš negaida. Kas grūti slims, tam ārsta vajaga tūlīt. Un izsalkušam grūti iestāstīt, ka maize būs, tik jāgaida. Nē, nē, ja Dievs bij Pestītāju sūtījis - un ka tas tā, to viņi bij ar mieru ticēt - tad ne jau viņiem, ne no viņu nelaimēm...

Eņģeļa vārdi, ganu atstāstīti, "...es jums pasludinu lielu prieku, kas visiem ļaudīm notiks, jo jums šodien Pestītājs dzimis", šiem ļaudīm palika nesaprotami. Viņi izbrīnējās par vārdiem, ko gani tiem bija sacījuši.

Un turpat, šo pirmo Ziemsvētku tiešā tuvumā ir vēl citi ļaudis. Tie ir tā sauktie magi jeb gudrie no austruma zemes. Eņģelis viņiem nebija parādījies. Tā Kunga spožums viņus nebija apspīdējis, vismaz ne tādā veidā kā ganus. Un tomēr Dievs arī ar viņiem bija runājis. - Dievs nerunā ar visiem vienā-

G. Dorē - Jums šodien Pestītājs dzimis

di. Dievs runā tā, kā mēs vislabāk varam saprast, mūsu laikmetam, mūsu spējām un mūsu gara rosmēm atbilstošā valodā.

Šo gudro vīru dzirde laikam nebij visai teicama. Dieva vēstnešu balsis viņi nedzirdēja. Bet viņi prata lasīt. Grāmata, ko viņi lasīja, bija zvaigžņu grāmata. Un šajā lielajā Dieva grāmatā, pie tam tāpat kā gani - naktī, viņi izlasīja vēsti, kas viņiem nelika vairs miera. Viņi devās ceļā. Virziens bija pareizs. Ceļa mērķi, ja arī ne bez maldīšanās un pūlēm, viņi sasniedza. Bet vai viņi bija izlasīto sapratuši? Vai viņi prata citiem pastāstīt? Jeruzalemē nonākuši, viņi jautā: "Kur ir jaunpiedzimušais jūdu ķēniņš?" Bet viņu jautājums, kas tajā pašā reizē ir arī vēstījums un aicinājums: Nāciet arī jūs - spēj radīt tikai šausmas. "Kad ķēniņš Erods to dzirdēja," mēs lasām (Mateja ev. 2,3), "viņš izbijās un visa Jeruzaleme ar viņu."

Kāpēc? Ka Erods izbijās, mēs varam saprast. Viņš bīstas konkurenta. Bet kāpēc "visa Jeruzaleme?" Kā šķiet, tā pietiekami labi pazina kā savu ķēniņu, tā pati sevi. Roma Jeruzalemei bija smaga nasta. Un Erods jau nu viņu nedarīja vieglāku. Glābēja vajadzēja. Dievs nedrīkstēja pieļaut to, ka tauta aiziet bojā. Kur bija skanēt svētām dziesmām, žvadzēja ieroči. Kur ticīgais noāva savas kurpes, putekļus sacēla zirgu pakavi. Taisnais vergoja, un bezdievīgais līksmoja. Glābējam vajadzēja nākt. Jeruzalemē viņu gaidīja vairāk kā jebkurš cits. Un nu Dievs viņu bija sūtījis. Vai Jeruzalemē bij kāds, kas domātu to apšaubīt? Nē, šķiet, ka austrumzemes gudrie sastop tikai ticīgos. Un nevien Jeruzaleme, - pat Erods, liekas, nešaubās: ir dzimis Pestītājs. Bet tāda ziņa izsauc tikai izbailes: viens redz - ir radies sāncensis, un tronis vairs nav drošs; un citiem šķiet: nu viss ir beigts, jo, skaļi izrunājot to, ko tikai sapņot drīkst, ir jaunais ķēniņš nodots vecā varā, un vecais nekavēsies savu varu izmantot. Tā arī notiek. Svētajai naktij seko šausmu nakts. Un kas ir panākts? Kā šķiet, nav panākts it nekas. Ir kļuvis tikai ļaunāk.

Ganu klausītāji gaida individuālu pestītāju; austrumzemes gudro - nacionālu mesiju. Un viņiem ir iemesls gaidīt. Nasta, ko viņi nes katrs par sevi un visi kopā, ir smaga. Un pēdējie varbūt ir augstāk stādāmi par pirmajiem, jo pirmajiem rūp tikai savas nelaimes, bet otrie spriež: ja visiem labāk ies, ies labāk arī katram. "Ja tauta zels, es arī zelšu..." Bet galu galā vīlušies ir vieni, un vīlušies ir otri.

Jā, izbrīnai un bailēm seko vilšanās. Kad bērns ir pieaudzis par vīru, viņš neļauj sevi celt par ķēniņu, viņš nesāk svēto karu. Ne troni viņš sev izvēlas, bet krustu. Krusts - viņa tronis. Un kaut pār viņa galvu rakstīts: "Jūdu ķēniņš," tas Viņš nav. Austrumzemes gudrie, Dieva debesu grāmatā lasīdami, ir kļūdījušies. Dievs nebij Viņu sūtījis, lai glābtu jūdu tautu.

Un lai arī cik lieli brīnumi Viņu ir pavadījuši, kur vien Viņš gājis, visur Viņš brīnumus darīt nevarēja. Daudzus, daudzus Viņš dziedinājis, bet visus Viņš dziedinājis nav. Tūkstošus Viņš paēdinājis, bet visus Viņš paēdināt nevarēja. Un lai arī ļauno garu leģionus Viņš padzinis un mirušos uzmodinājis, ļaudis mira un mirst un ļauno garu vārdzināti cieta tad un cieš vēl tagad.

Jums šodien Pestītājs dzimis. Pestītājs - kam? Ganam? Rokpelnim? Slimajam un izsalkušajam? Jūdam vai grieķim? Mans Pestītājs? Mūsu Pestītājs? No kā tad Viņš ir pestījis? No trimdas? No vergu nometnes? Mārtiņš Luters atbild: "no visiem grēkiem, no nāves un no velna varas." Un viņam taisnība. Bet vai šo lielo Dieva vīru mēs vairs īsti saprotam? Mēs runājam par materiālismu un nopūšamies. Kur ir materiālisms, tur ir neticība un bezdievība. Materiālisms un bezdievība mums šķiet identiski. Vai tā tas ir? Vai matē-

riālisms tīri labi nebiedrojas arī ar ticību un dievbijību? Zamariete pie Jēkaba akas (Jāņa ev. 4) nebija bezdieve. Nikodēms (Jāņa ev. 3) bija ticīgs cilvēks. Un tomēr viņi abi bija materiālisti, tādi pat kā ganu un austrumzemes gudro "draudze" un - tādi pat kā mēs. Ateistisko materiālismu mēs noraidām un - paldies Dievam! Bet kā ir ar kristīgo materiālismu? Vai arī to mēs noraidām?

Jums šodien Pestītājs dzimis. Ne tikai ganiem, ne tikai austrumzemes gudrajiem, bet arī man un tev, mums visiem, visiem ļaudīm. Bet - no kā?

Man šķiet, ka atbilde nav tālu jāmeklē. Viņš var mūs atpestīt un pestī mūs no mums pašiem. Viņš nevar noņemt mums un nenoņem to slogu, ko mums uzliek Erods, vai kā nu viņu kuŗo reizi sauc. Viņš neglābj mūs no cēzara vai cara, no "Romas" pirmajā vai divdesmitā gadu simtenī. Un kaut gan Viņš ir tuvu katram, kas pēc Viņa sauc, nav vienmēr atpestījis arī mūs no slimības, no trūkuma, no tumšā kakta, kur tu nolien tad, kad esi smagi piekusis pēc dienas darba, no ļauniem cilvēkiem, no ļauna laikmeta, no trimdas un no deportācijas, bet gan no nastām, ko mēs paši sevīm uzliekam - ar nevajadzīgām rūpēm un raizēm, ar zūdīšanos un kurnēšanu, ar mazticību un šaubām, ar maldīšanos un dzīvi tālu no Dieva, daloties ar Pazudušo dēlu vienā liktenī un maizē un staigājot ar nomirušu ledus sirdi krūtīs, ar nastu, kas tā smagākā.

Jums šodien Pestītājs dzimis. Jūs atradīsiet bērnu autos ietītu... Bet kāpēc eņģelis teic "šodien," un kāpēc Dievs mums sūta bērnu?

Ja Dievs ir visu varens - un tāds Viņš ir - Viņš tikpat labi varēja mums sūtīt vīru. Bet ja Viņš sūta bērnu, tad laikam gan Viņš līdz ar to grib norādīt, kā mūsu pestīšana notiek. Bērns vienā dienā neizaug par vīru. Bet viņam jāizaug. Sirds, ledū sasalusi, vienā mirklī neatkūst. Bet viņai jāatkūst. Un tā ir augšana un krišana un miršana un - augšāmcelšanās.

Ne mazāk zīmīgi, ka eņģelis teic - "šodien," tad, kad patiesībā vēl visapkārt melna nakts, un gani bija - nakti nomodā. Kad Kristus dzimis, tad nav nakts. Tad naktī spīd tā Kunga spožums. Un nevien tad, kad zemes virsū nonāk eņģeļi, bet arī tad un tur, kur staro atpestīta zemes bērna sirds.

MĀC. J. STRAUTNIEKS

Ceļš pa tumšo ieleju

Ir dzirdēts runājam, ka mūsu laikmetam trūkstot kristīgo personību. Pa laikam to mēdz izskaidrot arī tā, ka kristiānisma era tuvojoties savam norietam. Cik daudzi šīs pasaules gudrie ar kristiānismu jau ir norēķinājušies savā ziņā līdzīgi tam, kā to dara ar beigtu lauvu, kam uzdrošinās iespert katrs ēzelis!

Bet vai drīzāk nebūs tā, ka kristiānisma dzīvības spēki ļaužu apslēpti tiem, kam pašiem sveši šie dzīvības avoti? Vai runas par kristīgo personību trūkumu nav un nepaliek tikai runas - jo vai esam par šīm personībām patiesi interesējušies un tās meklējuši? Vai tiešām neticam vairs Dieva gara darbībai, kas sauc un aicina joprojām savā darbā jaunas un atkal jaunas cilvēku paaudzes visās pasaules malās? Dievs, kas no akmeņiem spēj radīt Abraāma bērnus - vai tas vairs šodien nespēj radīt kristīgās personības? Un vai ir kāds cilvēks, tik stiprs, kas varētu atteikties un sākt pretoties Dievam, ja Dievs viņam uzspiedis sava gara zīmogu, kas veido viņa būti kā mīkstu mālu Radītāja rokās?

Dzīve pati liecina: arī šodien ir kristieši pasaulē! Arī lielākie no viņiem, protams, nav nekādi svētie, kā mēs šo vārdu saprotam burtiskā nozīmē. Tie ir tāpat cilvēki ar kļūdām un trūkumiem, vainām un nepilnībām, bet viņu dzīvē nāk samanāmas Dieva vadības īpatās līnijas. Un tas ir svarīgais, kas mums visvairāk nozīmīgs, jo šo līniju rakstam sekojot, aug arī mūsu paļaušanās uz Dieva žēlastību, kad paši ar savu dzīvi gribam nostāties Dieva vaiga priekšā. Ka un kā Dievs rīkojas ar cilvēkiem un kā caur cilvēkiem darbodamies Viņš ceļ savu valstību - tas vairāk vai mazāk uzskatāmi atspoguļojas taisni to cilvēku dzīvē, kuŗus ar lielāku vai mazāku noteiktību varam ierindot kristīgo personību skaitā. Ja pie vienas no tām tagad apstājamies, tad ne lai uzteiktu un slavētu šo cilvēku un tā darbu, bet gan ar tādu nolūku, lai caur viņu nāktu samanāms kaut kas no Dieva paša slavas un godības.

"Mūsu īstā dzīve iesākas tikai tur, kur Dievs ir sācis runāt", ar šiem Liljes (Dr. Hanns Lilje) vārdiem gribam apstāties pie viņa dzīves un darba. Par pēdējo varētu daudz teikt, jo būdams tikai nedaudz pāri 50 gadiem, Lilje ir drīkstējis būt par ieroci lielos un nozīmīgos Dieva valstības cīņas laukos. Dzimis 1899. gadā, viņš tikko 28 gadu vecumā jau ir Vācu kristīgo studentu apvienības ģenerālsekretārs, apm. tanī pašā laikā kļūdams arī par Pasaules kristīgo studentu savienības viceprezidentu. 1935. gadā viņš kļūst par Luterāņu pasaules konventa ģenerālsekretāru, bet pēc II pasaules kaŗa viņa spējām atveŗas jauni un vēl atbildīgāki uzdevumi. No 1947. g. viņš ir Hanoveras zemes bīskaps un kopš 1949. g. Vācijas evaņģeliskās baznīcas padomes viceprieksšēdis (šinī amatā tātad O. Dibeliusa vietnieks). Blakus tam viņš vada Vācijas evaņģeliskās baznīcas iekšmisijas darbu, ir kristīgu žurnālu un laikrakstu izdevējs un redaktors un daudzu grāmatu un neskaitāmu rakstu autors. Ārpus Vācijas robežām viņš kļuva pazīstams kā LWF prezidents.

Viss tas, protams, ir nozīmīgi, un tomēr tās ir tikai ārējās līnijas, kas var arī maldināt par cilvēku pašu un viņa poziciju Dieva priekšā. Reliģiozitāti nevar aizstāt ar izdarīgumu vai veikumu daudzumu, un Lilje pats kādā vietā par to saka: "Tāda reliģiozitāte nav nekā vērts, kas cilvēku personīgi nav skārusi, kas nedibinās uz viņa cilvēcisko personību un ko arī pavisam personīgi cilvēks nereālizē savā dzīvē."

Līdzcilvēkam, protams, šīs dziļākās iekšējās dzīves parādības cilvēkā paliek vairāk vai mazāk apslēptas, un kaut arī cilvēks darbotos tik nerezervēti atklātības priekšā un tik disponētā pozicijā, kā tas ir ar Lilji. Bet mums ir svarīgs liecības dokuments par kādu viņa dzīves posmu, dokuments, kuŗš vairāk kā daudz kas cits izredzēts cilvēciskā kontakta nodibināšanai. Te ir domāta L. grāmata "Tumšajā ielejā" (Im finstern Tal) - nosaukums tai ņemts, pievēršoties 23. psalma 4. pantam - kas līdz ar citiem publicējumiem paveŗ ieskatu kādā dziļumdimensijā, kur pēdējā sliekšņa priekšā cilvēks stāv vaigu vaigā ar savu Dievu. Liljem ir bijis nolikts ietiekties tanī mūsu

eksistences joslā, kas nepieder vairs šai zemei, un nepieder arī vēl nākošai dzīvei, bet ko atceras vairāk mūžības rīta blāzmas spīdumā kā šīs pasaules atmiņu miglainībā. Kam bijis lemts tik tālu iesniegties, tas, atgriežoties atpakaļ šīs zemes dzīvē, dzīvības notikumu pārdzīvo kā tīro žēlastību, kā nepelnītu un negaidītu dāvanu, kas tanī brīdī tiek saņemta pirmreizīgā neskartībā, bez patības un paštaisnības nosēdumiem (''Tumšajā ielejā,''133.lp.).

Mums šeit jāatceras, ka nacionālsociālistiskais režims bija naidīgs kristīgai baznīcai (vai tāds ir boļševisms, par to, vairāk kā 35 gadu tā pastāvēšanas laikā, daudzi vēl nav varējuši izšķirties! Ak, svētā vientiesība!) H. Liljes dievvārda sludinājumam Gestapo vīri bija sekojuši, viņa darbība bija novērtēta par kaitīgu valdošās varas interesēm. Pēc dažādiem ierobežojumiem un aizliegumiem 1944. g. vasarā sekoja kustības brīvības ierobežošana, neatļaujot atstāt Berlīni. Lilje šo aizliegumu neievēro, bet izbrauc spredikot un runāt, kā agrāk, visur kur viņu aicina. Pēc kāda šāda izbraukuma augusta vidū viņu apcietina. Nu sākas viņa ceļš pa ''tumšo ieleju'', nāves ēnas pastāvīgā pavadībā. Bet taisni šinī visdziļākajā kritienā viņš drīkst piedzīvot Dieva uzticības un žēlastības zīmes, ko citādi nekad savā dzīvē nebūtu saņēmis.

Grūtākais brīdis ir, kad pirmo reizi atrodoties kameras sprostā, aiz muguras aizcērtas durvis, lai noslēgtos neatveramas. Ieslodzītais sabrūk uz savas lāviņas un nelūdz neko citu tik karsti, kā lai Dievs ļauj aizmirst šo durvju klātieni, durvju, kas neatsaucami sarauj visas saites ar līdzšinējo dzīvi. Ceļa atpakaļ vairs nav, ģimene, darbs, draugi - viss paliek viņā krastā, negrozāmi un neatvairāmi. Bet šī sava stāvokļa atziņa nostiprinās viņā tikai pakāpeniski, kad cietuma dzīvē un nopratināšanās ieslodzītais aizvien vairāk atskārst, ka tiem, kas šeit ienākuši, atgriešanās iespēju nav. Gestapo cietums Lērtes ielā Berlīnē nav pensionāts, kurā var ierasties un ko var atkal atstāt pēc patikas. Šeit nevalda pilsoniskās tradicijas un normas; šeit pilnīgi ciniski triumfē Gestapo iznīcināšanas kāre. As instraipi uz grīdas un uz sienām jaunajam ienācējam liecina, ka te kāds, pirms viņa, sev pārgriezis asins vadus, vai arī to izcelšanās ir zīme par notikušām mocīšanām. Caur spraugu virs kameras durvīm dienu un nakti nepārtraukti ieplūst nežēlīgs troksnis un asu balsu spalgā rēkšana. Šiem sargiem ir balsis kā nervu zāģi, atceras ieslodzītais. Daudzi jau ir sabrukuši, nav varējuši izturēt. Cauri sienai no blakus kameras ieslodzītais sadzird vienmērīgu vaidēšanu, kas gan pieņemas, gan kļūst vājāka. Pa starpām šie vaidi izplūst vaimanās, kas Liljes ausīm atgādina ievainota dzīvnieka radītās skaņas. Tādās reizēs šīs vaimanas apklusina postenis, kura klātbūtne gaitenī gādā, lai nevienu mirkli ieslodzītie nevarētu justies netraucēti.

Kad šie trokšņi pieklust, kādā kamerā drusku tālāk, tās iemītnieks, acīm redzami pazaudējis kontroli pār sevi, atkal un atkla metas pret durvīm, dauzot tās bez mitēšanās un saucot: Es esmu nevainīgs! Es esmu nevainīgs! Ar asu dzirdi, kāda piemīt varbūt tikai meža zvēram, kas jūt sev uzglūnam nāves briesmas, Lilje sadzird norises šī nelaimīgā kamerā. Nelaimīgajam, rīkojoties ar brutāliem paņēmieniem, izdara iešļircinājumu; kamerā pamazām kļūst klus, pavisam aizdomīgi klusi...

Lilje tādās reizēs sakož zobus; ar visiem gara un dvēseles spēkiem viņš lūko palikt neiedragāts. Viņš mēģina aizmirsties, atmiņā citēdams Bībeles pantiņus, garīgas dziesmas, un kad to pietrūkst, visu, ko mācījies skolnieka gados un kas ir pusē jau aizmirsies. ''Slavēti lai ir visi skolotāji, kas man mācīja grieķu lirikus, latīņu odas un ebreju psalmus! Viņi mani ir aplaimojuši ar tādiem dārgumiem, kuŗu neiznīcīgā vērtība tajās smagajās, vientuļajās nedēļās man kļuva neaizstājama.''

Pēc laika Lilji pārvieto uz Tegeles cietumu. Te ieslodzīto apsardzību vēl pastiprina, dienu un nakti viņus tur saistītus važās. Piecas reizes Lilji ved uz nopratināšanu; viņu tur aizdomās par līdzzināšanu 20. jūlija atentātā. Pēdējās divās reizēs no viņa cenšas izspiest atzīšanos par aizliegtiem sakariem ar ārzemēm. Kaut arī nopratināšanas sistēma strādā ar pavisam daimonisku precizitāti, Liljem, protams, neko nevar pierādīt. Nevērojot to, t.s. tautas tiesā viņam jāatbild apvainojumā par tēvijas nodevību un sadarbošanos ar ienaidnieku! Tiesa notiek 1945. g. janvārī; procedūra ir tāda, kuŗā tiesiskuma princips tiek pilnīgi izvarots. Liktos neiespējami un neticami, taču mēs zinām, ka totalitārajos režimos šādi tiesas procesi nav izolēta parādība!

Bet nacionālsociālistiskās tautas tiesas tiesneši tajā laikā vēl tomēr reizēm cenšas tēlot turēšanos pie likumības, un formālais nāves spriedums Liljem izpaliek. Taču arī brīvības sods un pat attaisnošana faktiski nozīmē iznīcināšanu. Attaisnotos Gestapo nemēdza izlaist brīvībā, bet nosūtīja tūdaļ uz kādu no koncentrācijas nometnēm; tur nonāca attiecīgi vēlāk arī visi tie, kas bija izcietuši piespriesto brīvības soda mēru. To Lilje jau bija atskārtis labu laiku agrāk un ne par velti savā stingri noteiktajā ikdienas dzīves kārtībā cietuma kamerā ievedis arī klusu pārdomu brīdi, sagatavojoties nāvei. Šinī meditatio mortis viņš arī ik dienas lūdza, lai viņa ceļi netrīcētu, soda vietā novestam.

Bet vēl bija spīvi aukstais 1945. g. janvāris, ko atceras arī mūsu bēgļi, un ko Liljem līdz ar citiem ieslodzītajiem nācās pārlaist pilnīgi nekurinātās kamerās. Nācās arī pierast pie gaisa uzlidojumiem, kas jau bija piedzīvoti Lērtes cietumā, kuŗš atrodas tuvu tā paša nosaukuma stacijai, kuŗas apkārtnē bija novietota zenītartilerija. Lilje atceras ''eglīšu'' fosforsarkanos četrstūŗus, kas draudoši iezīmēja gaidāmo bumbu tepiķi - un sevi un citus ciešanu brāļus saistītus važās savās kamerās. ''Tad atliek vēl tikai viens, šinīs baigajās sekundēs, iekams pāri galvai nogāžas nāves negaisa birums - novēlēt savu dvēseli Dievam. Lūgt ir iespējams arī ar saistītām rokām.'' - Ka briesmas daudzreiz bijušas pavisam tuvu, liecina ne viens vien cietuma korpuss, no kā pēc uzlidojuma pāri palikušas bija tikai drupas.

Tā paiet diena pēc dienas aiz cietuma mūŗiem. Bet arī šī izolācija nespēj aizkavēt iespiesties tur ziņai par vācu armijas sabrukumu un atkāpšanos rietumu un austrumu frontē. Ieslodzītajos rodas cerības, bet arī bažas - jo acīmredzami jāizšķiŗas, kas notiks ar viņiem. Bažas nav nevietā, tiešām daudzās vietās ieslodzītos apšauj'' baros, dažreiz tikai nedaudz stundas pirms režima vīru pazušanas. Tā Flosenburgā, amerikāņiem tuvojoties, nogalina ievērojamo teologu Ditrichu Bonheferu (Bonhoeffer), Berlīnē dzejnieku Albrechtu Haushoferu. Tie ir pāris piemēru no daudzajiem, bet Lilje tiek pasargāts, viņa paša vārdiem izsakoties, līdzīgi kā reiz Dieva vīri degošajā ceplī. Aprīļa sākumā viņu ar grupu citu ieslodzīto transportē uz Nirnbergu, kur, droši vien, pēc zināma laika tos arī sasniegtu iznīcināšanas pavēle, ja visdrīzākā laikā nerastos traucēju-

mi un vēlāk pat pilnīgs sabrukums "trešās valsts" sakaru aparātā. Pēc bumbošanām dzelzceļa braucienā un piestātnēs, pēdējo maršējot kājām, Lilje nonāk Nirnbergas cietumā, tajā pašā, kur nedaudz vēlāk savas pēdējās dienas vadīs Gerings un citi Hitlera varenie. Te arī, amerikāņu karaspēkam ienākot, viņš piedzīvo atbrīvošanas stundu, gan aizbadināts un sagatavojies nāvei, tomēr miesīgi un garīgi nesalauzts.

(Raksta beigas pagaidām paliek neiespiestas)

Atskatoties

"Sešas dienas tev būs strādāt..." Šie vārdi man nāk prātā, kad raugos piecos MĀJAS DRAUGA gada gājumos uz sava galda. Vēl atliek uzrakstīt šīs nedaudzās rindas un būs noslēdzies arī sestais, pēdējais. Kā būs tālāk, pagaidām vēl grūti pateikt. Bet skaidrs, ka bez garīga mēnešraksta nepaliksim.

Seši gadi ir pagājuši kā sešas dienas.

Vai Jūs vēl atceraties to dienu, kad saņēmāt vienu no MĀJAS DRAUGA pirmajām burtnīcām? Toreiz Jūs varbūt vēl tikko raisījāt savu ceļa nastiņu. Viss bija jauns un tamlīdz sveša. Sveša puse, sveši ļaudis, sveša mēle. Un ceļa nastiņā - tikai spožs cirvis. Tikai paša spēks. Ar to nu bija jāiztiek. Ar to jāceļ sava māja - sava dzīve. Tas nebija viegli. Nav viegli arī tagad. Bet toreiz bija grūtāk... Un ja nu cirvis vairs nebija gluži spožs? Ja cirvja asmens bija krietni vien jau sadilis, robains? Ja jaunības gadi bija garām? Cik smaga tad bija sirds! Amerikas, Anglijas, Austrālijas krastā neizkāpa tikai jaunekļi.

Vienā no šīm dienām Jūs dzirdējāt: "Dievs palīdz!" Tas bija MĀJAS DRAUGS, kas Jums dievpalīgu vēlēja.

"Jaunie piekusīs un nogurs un jaunekļi kritin kritīs. Bet kas uz to Kungu paļaujas, tie dabūs jaunu spēku; tie skries uz augšu ar spārniem kā ērgļi, tie tecēs un nepiekusīs, tie staigās un nenogurs" (Jez. 40,30-31). - Aizvakar tā likās novecojusies "gudrība". Vakar modās šaubas: varbūt, ka tur arī sava daļa taisnības. Šodien vairs šaubu nav: reliģija ir spēks, un tā ir nepieciešama tiklab atsevišķam cilvēkam kā cilvēku sabiedrībai.

"Sešas dienas tev būs strādāt..." Ne jau darbs vienmēr tas grūtākais. Grūtākais daudzreiz sākas tad, kad darba diena beigusies. Darba drēbes novilktas. Vakariņas paēstas. Nu tu vari paņemt kādu grāmatu un atpūsties. Bet burtu rindas izjūk. Nē, tu nevari lasīt. Grāmata tev gan rokā, bet domas nav pie grāmatas. Domas ir citur. Domas ir pie tiem, kas palika dzimtenē. Kā viņiem klājas? Vai viņi vēl dzīvi? Domas ir pie tiem, kas palika nometnē. Vai vecā māte, vai slimais dēls tiks pāri? Atcerieties, - tagad jau tas varbūt vienam otram piemirsies. Bet kādreiz mēs tā domājām. - Izbijušies, noraizējušies, noguruši kā toreiz mācekļi Lielās Piektas aizdurvē. Cik laimīgi mēs būtu bijuši, ja arī mūsu istabiņā būtu ienācis Pestītājs un teicis: "Miers ar jums!" Un vai Viņš neienāca? Viņa miera sveicienu nesa MĀJAS DRAUGS.

Tad pienāca Tava pirmā algas diena. Vai Tu vēl atceries, cik pacilāts Tu toreiz juties, kā Tavu mājenieku acis mirdzēja, kad savu pirmo peļņu noliki uz galda? Nu Tev bija darbs un maize. Ko vairāk! Bet "cilvēks nedzīvo no maizes vien", sacīja kāda balss. Kur Tu to biji dzirdējis? Kas Tev to atgādināja? -

"Sešas dienas tev būs strādāt..." Šajos sešos gados ir strādāts, nereti sevi pašu aizmirstot, nereti otram dievpalīgu vēlot tad, kad pašam tiktos mitro pieri noslaucīt un daudzreiz citus ticēt mudinot, kad pašam vēl ar Dievu jācīnās.

Caur MĀJAS DRAUGU mēs esam varējuši viens otru stiprināt un pie Dieva aicināt.

Taisnība, daudzi raksti varēja būt labāki. Tādas ir pašu autoru domas. Autoram būtu gribējies jautājumu vēl pārdomāt, rakstu vēlreiz pārrakstīt. Bet nebija laika. Un gaidīt nevarēja. Vajadzēja iespiest.

Zeltu un sudrabu rakstītāji saņēmuši nav. Kas viņiem paldies teiks? Paldies, godājamie lasītāji, jāsaka Jums, un netikai rakstu autoriem vien, arī māksliniekiem, it sevišķi Ansim Bērziņam par zīmējumiem. Un ja Jūs, kaut vai šīs rindas lasot, savās domās sacīsiet klusu paldies - viņi sadzirdēs.

Ir tomēr daži cilvēki, kuŗiem paldies jāsaka man pašam. Māc. G. Straumanis pašā darba sākumā dalījās ar mani rūpēs par mēnešraksta saturu. Bet bija diezgan arī citu rūpju. Kā Jūs jau varbūt zināsat, MĀJAS DRAUGS iznāca ofseta technikā. Mēnešraksts bija "jāsaliek" (praktiski tas nozīmēja salīmēt) uz vietas, tā, ka spiestuvei atliek tikai fotografiskā ceļā pavairot. Blakus citiem pienākumiem salikšanu esmu izdarījis es. Bet lai varētu salikt, manuskripti ar īpašu rakstāmmašīnu bija jāpārraksta slejās. Šo darbu, kas prasa uzmanību, pacietību un ievingrināšanos, sākumā darīja V. Nagobada jaunkundze, vēlāk Z. Priedīša kundze, veicot arī darbvedību un ekspedēšanu.

Visvairāk rūpju, protams, ir bijis šogad. NLC pabalstam radikāli sadilstot bija skaidrs, ka divus darbiniekus algot vairs nav iespējams. Lai mēnešraksts tomēr

19365

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
LIBRARY

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

MŪSU DIENĀS

varētu iznākt līdzšinējos apmēros vismaz vēl vienu gadu (kā Jūs jau zināt, šīs cerības, diemžēl, piepildījās tikai pa daļai), drusku pārgalvīgi apņēmos visus darbus padarīt viens. Drīz vien tomēr izrādījās, ka, mēnešrakstu izdodot līdzšinējā technikā, darba slodze vienam cilvēkam ir par lielu. Bez Z. Priedīša kundzes laipnās palīdzēšanas visu darbu paveikt nebūtu bijis iespējams.

Ab. maksas (daudzi ar lielāku vai mazāku piemaksājumu, par ko viņiem mīļš paldies) šogad iesūtīja apm. 1200 individuālo un apm. 400 grupu abonentu. Liels skaits eksemplāru tomēr arī šogad ir izsūtīts par brīvu vai ievērojami pazeminātu maksu - uz Vāciju u.c., kur apstākļi to prasīja.

Bet Adventa sveces jau iedegas - viena, divas, trīs, tad četras, līdz beidzot viņu mirdz pilna eglīte. Mums jādomā par Dievu, kas nāk glābt cilvēku.

Lai Jums visiem gaiši, svētīgi Ziemas svētki un Dieva žēlastībā bagāts jaunais gads!

Patiesā sirsnībā
Jūsu
Māc. Osvalds Gulbis

LATV. EV.-LUT. BAZNĪCAS LIELBRITĀNIJĀ SINODE

š. g. 10. un 11. septembrī bija reti vienprātīga un sirsnīga. To rādīja netikai laipnie vārdi, kuŗus teica viesi: sūtnis K. Zariņš, Luteriešu padomes pr-dis māc. E. Geo. Pearce, māc. D.L. Östergrens un prof. P. Lejiņš, bet arī pašu sinodāļu referāti, debates un lēmumi. Prāv. B. Fedders norādīja uz mūsu ticības pamatiem, kā viņi noteikti Augsburgas ticības apliecības 1. nodaļā. Sūtnis K. Zariņš izcēla mūsu tautas un baznīcas uzdevumus patreizējā laikā un prāv. E. Bergs deva pārskatu par veiktiem, bet vēl vairāk par veicamiem darbiem. Sakarā ar tō pieņēma lēmumus par garīgo rakstu izdošanu un izplatīšanu, par referentu nozīmēšanu dažādām baznīcas darba nozarēm, par baznīcas darbinieku konferencēm u.c. Māc. R. Mužika izstrādātās tezes nākotnes darbībai sakarā ar notikumiem Luteriešu padomē vienbalsīgi pieņēma un noklausījās viņa ziņojumu par baznīcas stāvokli Latvijā. Referāti par Latvijas baznīcas darbiniekiem un tradicijām (prāv. E. Bergs) un par Latvijas baznīcu un Latvijas valsti (J. Paegle) lika atcerēties garīgos spēkus, ko ņemam līdzi no Latvijas, un iespaidīgi beidzās ar prezidenta K. Ulmaņa aicinājumu, kad viņš jau bija gūsteknis ienaidnieku rokās: "Tagad sabrūk mūsu valsts laicīgais aparāts, paliek baznīca, kuŗai jāstiprina tauta tās, ērkšķainās gaitās."

Sinodē piedalījās 17 balstiesīgi dalībnieki. Ja viņas uzdevums ir dot garīgu stiprinājumu un ticību baznīcas lielajiem mērķiem netikai saviem dalībniekiem, bet caur tiem arī draudzēm, tad, cerams, šī sinode ir veikusi savu daļu pie šā svētīgā darba.

MĀJAS DRAUGS - PUBLISHED BY THE NLC DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
327 So. LaSalle Street,
Chicago 4, Illinois
Redaktors: māc. Osvalds Gulbis.